

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЕТРОЛ КОНТРАКТ» (ТОВ «ПЕТРОЛ КОНТРАКТ»).

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 44800308.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адресу електронної пошти суб'єкта господарювання: 43023, Волинська область, Луцький р-н, місто Луцьк, вул. Єршова, будинок 1, тел. (067) 691-31-17, e-mail: volodymyr.mura@wog.ua

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика: 19734, Черкаська область, Золотоніський район, с/р Новодмитрівська, а/д Н-08 Бориспіль-Дніпро-Запоріжжя (через Кременчук)-Маріуполь км 108+612 – км 108+730.

Мета отримання дозволу на викиди: Дозвіл на викиди оформлюється у зв'язку зі закінченням терміну дії попереднього дозволу.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля: відповідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», дана планована діяльність не підпадає під категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля.

Загальний опис об'єкта (опис виробництв та технологічного устаткування): джерелами впливу на стан атмосферного повітря є :підземні та наземні резервуари зберігання бензину, дизельного пального та СВГ, ПРК заправки автотранспорта, дизель-генератор.

Відомості щодо видів та обсягів викидів: Оксид вуглецю 0,003066 т/рік, Вуглецю діоксид 0,756349 т/рік, Метан 0,000031 т/рік, Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) 0,000492 т/рік, Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO + NO2]) 0,003427 т/рік, Азоту(1) оксид (N2O) 0,000026 т/рік, Діоксид сірки 0,001149 т/рік Сірководень 0,000127 т/рік, Бутан 0,328060 т/рік, Вуглеводні насичені C12-C19 (розчинник РПК-26611 і ін.) у перерахунку на сумарний органічний вуглець 0,418806 т/рік, Пропан 0,218780 т/рік, Бензол 0,001659 т/рік, Ксилол 0,001092 т/рік, Толуол 0,001584 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання, перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання, дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів: не передбачається.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: Обсяги видів забруднюючих речовин не перевищують затверджені граничнодопустимі нормативи викидів, а викиди, які не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, не перевищують гігієнічних нормативів.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати в місячний термін до Черкаської обласної військової адміністрації за адресою: 18001, Черкаська обл., м. Черкаси, бульв. Шевченка, 185, тел. (0472) 372249, 372915, srzg@ck.gov.ua , Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА 38715482@ck.gov.ua

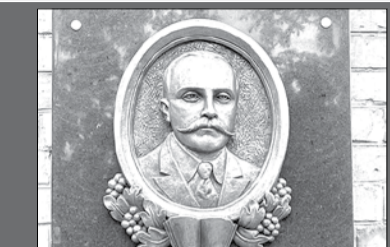

Черкаський КРАЙ

Середа
29 листопада 2023 року
№48 (20500)

Перша обласна громадсько-політична газета

Ціна договірна

ВШАНУВАЛИ
ПАМ'ЯТЬ
ЗНАНОГО
українця

стор. 8

Родина Душейків передала на фронт іще одну автівку

Іще один автомобіль від родини Душейків, засновників агрокорпорації «Дніпро», нещодавно передали військовим на фронт для виконання спеціальних бойових завдань.

Задля спільної Перемоги над ворогом із перших днів повномасштабної війни благодійники — родина Душейків — на потреби Збройних Сил України і тероборони передали не одну тонну різноманітної допомоги, зокрема фінансової, що значно перевищує тридцять мільйонів гривень. Адже голов-

ним завданням нині для них, як і для кожного з нас, є всебічна допомога українській армії, мужнім захисникам, які щоденно ризикують власним життям, стоять та захисті української незалежності.

До передачі двох автомобілів одному з підрозділів Збройних Сил України, придбаних за

кошти родини Душейків та директора Придніпровського кластеру компанії «Кернел» Михайла Петрова, долучилися начальник Золотоніської районної військової адміністрації Ірина Тернова та голова Золотоніської районної ради Борис Євмина. У короткій промові Петро Душейко сказав, що зараз усі наші думки, прагнення й дії — заради мирного майбутнього України. І є речі, важливіші за всі ресурси. Тому тут, у тилу, — наш фронт, і ми маємо робити все можливе й неможливе, щоб наші захисники мали все для оборони держави.

— Ця машина дасть змогу забезпечити не тільки оперативність та підсилення позицій бійцям на лінії вогню, а й врятувати чиєсь життя, — зазначив Петро Григорович. — Війна — це важка праця, і у нас із вами ще багато роботи. Автомобіль на передовій — не менш важлива зброя. Тому бажаю нашим воїнам, щоб ця машина завжди була їм у нагоді, допомагала зберігати їхнє життя та наблизити Перемогу. Тільки разом ми — непереможні.

Кібершахрайство

Під прицілом злочинців — НАШІ ДІТИ

Взявши до рук смартфон, ми переходимо у цікавий світ соцмереж та електронних повідомлень зі своїми законами й пересторогами. Як і в реальному, є тут чимало тих, хто хоче незаконно збагатитися, — шахраїв. А ще з початком війни з росією, з-за поребрика додалося охочих дізнатися про нашу критичну інфраструктуру, нашкодити, додати клопоту нашим захисникам. Про деякі перестороги розповідає фахівець, який щодня стикається з десятками чи навіть сотнями різних загроз інтернет-світу, — старший інспектор відділу протидії кіберзлочинам у Черкаській області департаменту кіберполіції Національної поліції України Олег Паншутін.

3 реального — у віртуальний

На багатьох платформах можна зустріти повідомлення з пропозицією якихось дій — відвідай сторінку, постав уподобайку, підпишись на оновлення. За певні дії нараховувалася певна кількість балів, а дехто навіть пропонує заплатити вам реальні гроші за неважку справу — лише натисни кілька кнопок! Та фахівець кіберполіції не радить бездумно погоджуватися на такі пропозиції. Виявляється, черкаські правоохоронці вже заблокували деякі застосунки та групи в соцмережах. Усе через те, що через них були спроби від російської федерації отримати інформацію: фотозображення, місце розташування якогось військового об'єкта, блокпосту, колони й таке інше.

— А як відрізнити злочинні наміри від звичайного маркетингу? Адже не лише зловмисники так діють, — запитує в Олега Паншутіна.

— Справді, ці механізми діють і під час популяризації, поширення певної інформації, для збільшення кількості відвідувачів того чи іншого ресурсу, розширення кола осіб, які підписалися на певну групу. В цих методах нічого кримінального немає, це один зі способів маркетингу. Наприклад, магазин хоче розрекламувати свій товар і серед користувачів популярної соцмережі закликає зробити певні дії, наприклад, поставити лайк, а за це ти матимеш змогу взяти участь у розіграві модної сорочки. Молодь залюбки бере участь у подібних акціях.

Як роз'яснив правоохоронець, можна провести паралелі з використанням популярної платформи продажів, наприклад «OLX». Серед користувачів є й ті, хто з її допомогою намагається отримати гроші злочинним шляхом, розмістивши неправдиві оголошення (коли продавець не має товару, але просить за нього передоплату або надсилає фішингові посилання тим, хто справді продає товар). Так і в соцмережах — за групою, де спочатку розміщують фото котиків чи улюблених кіногероїв, може бути прихований шахрай, який спочатку закидає вудку. Це умовно довгострокові проекти — два-три виконання задання, наприклад, лайкнути якусь публікацію, розмістити в себе на сторінці інформацію про певний товар або послугу, за це обіцяють, а іноді й перераховують гроші. Потім особа, яка створила цю групу, отримує й аналізує для себе певну інформацію: чи ця особа працює, чи ставить лайки? Таким підписникам організатор може запропонувати виконання складнішого задання.

стор. 3

Триває передплата на газету «Черкаський край» на перше півріччя 2024 року

Вартість передплати «Черкаського краю» з урахуванням поштових послуг:

на 6 місяців — 375,00 грн. Передплатний індекс — 61071.

Для оформлення передплати звертайтеся у найближче поштове відділення, до свого листоноші, в редакцію «Черкаського краю».

Довідки в редакції тел.: 37-31-52, 0938704939.

Українські новини

«Конференція президентів» — орган, що об'єднує керівництво Європарламенту та усіх політичних груп, ухвалив рішення про підтримку переговорів з Україною про її євроінтеграцію. Про це заявила президентка Європарламенту Роберта Метсола на конференції щодо євроінтеграції України.

Делегація України не братиме участі в міністерському засіданні ОБСЄ на рівні міністрів закордонних справ 30 листопада-1 грудня в місті Скоп'є у Македонії через рішення допустити на нього главу мзс росії сергія лаврова.

Завдяки матеріалам СБУ та Бюро економічної безпеки в нашу країну наразі вдалося повернути артефакти з колекції «скіфського золота», вартість яких становить 1,5 млн доларів. Боротьба за їх долю тривала майже 10 років за участі Міністерства юстиції та Міністерства культури України. Мова йде про понад 500 старожитностей, які у 2013 році були вивезені з Криму до ЄС для експонування у приватних європейських музеях.

Українська комісія міжнародної нагороди в галузі рекламно-маркетингових комунікацій Effie Awards назвала агенції та найкращі проекти у 2023 році. Головний приз цьогорічної премії здобув проєкт «Азовсталь. Символ незламності» — браслети, вироблені зі сталі «Азовсталі», які були вироблені в обмеженій кількості, й усі кошти від продажу яких — понад 300 мільйонів гривень — були направлені на «Армію дронів».

В Україні продовжують зростати ціни на продукти. Наразі в супермаркетах подорожчали основні види м'яса та яйця. Водночас ціни на крупі почали дешевшати. Однак за оцінками науковців Інституту аграрної економіки, економічних передумов подальшого здорожчання основних видів м'яса наразі немає. Проте в умовах війни непередбачуваними є військові дії країни-терористки.

Календар на 2024 рік з основними святами

ДЕРЖАВНІ:

- 1 січня — Новий рік;
- 8 березня — Міжнародний жіночий день;
- 1 травня — День праці;
- 5 травня — Великдень;
- 8 травня — День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років;
- 23 червня — Трійця;
- 28 червня — День Конституції України;
- 15 липня — День Української Державності;
- 24 серпня — День Незалежності України;
- 1 жовтня — День захисників і захисниць України.

ЦЕРКОВНІ:

- 6 грудня (замість 19 грудня) — День святого Миколая;
  - 25 грудня — Різдво Христове;
  - 6 січня (замість 19 січня) — Хрещення Господнє;
  - 1 жовтня (замість 14 жовтня) — Покров Пресвятої Богородиці.
- Дати перехідних свят залишаються без змін.

Позиція

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО:

Ми допоможемо зробити ефективну систему надання медичної допомоги пораненим

«На найближчому засіданні ТСК щодо лікування та реабілітації військових, яку я маю честь очолювати, ми плануємо ухвалити рішення по чотирьох важливих пунктах», — повідомила голова партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко в ефірі телемарафону, розповідаючи про перші результати роботи ТСК.

Перший пункт — це приведення обсягу фінансування для харчування наших поранених, які лікуються в комунальних лікарнях і госпіталях, до рівня стандартів НАТО. «Сьогодні, на жаль, фінансування недостатнє й організоване неправильно. Хоча допомагають у цьому волонтери, місцеві органи влади, фермери», — зазначила Юлія Тимошенко.

Друге рішення стосуватиметься суттєвого підвищення

видатків на лікування поранених у комунальних лікарнях.

«У бюджеті на наступний рік ми вже врахували додатково 18 мільярдів гривень на лікування та реабілітацію наших захисників, які отримали поранення на фронті», — сказала очільниця ТСК.

За її словами, третє рішення ТСК стосуватиметься розширення національного переліку медичних препаратів, щоб лікарні могли закупити найкращі препарати для лікування поранених бійців.

«Четверте — заробітна плата для наших медиків, які сьогодні працюють вночі й удень, надають допомогу найвищого рівня», — розповіла Юлія Тимошенко.

Нагадаємо, лідерка «Батьківщини» наголосила, що фінансування лікування та реабілітації поранених воїнів має бути пріоритетом держави.

Стихія За день випала місячна норма снігу

Складні погодні умови протягом цих неділі-понеділка торкнулися більшості областей України. Південний атмосферний вихор на Черкащині спричинив сильні снігопади, сильний вітер — 15-24 метри на секунду. Власне, негода пішла на рекорд: за останні 20 років у кінці листопада такий сніжний колапс на Черкащині синоптики відзначають уперше. Про це повідомив начальник обласного гідрометцентру Віталій Постригань.

Епіцентром негоди у нас стали Черкаси та Золотоніщина, де за

добу випала практично місячна норма снігу. До того ж, і висота снігу

найвища на Черкащині: 22 сантиметри.

Внаслідок дії циклону в області 131 населений пункт залишився без світла, 54 з них — частково. Станом на вівторок, 28 листопада, енергетики відновили постачання струму в 122 населених пунктах.

Днями на 90-ім році життя пішов у засвіти Володимир Никифорович Шаповал — відомий аграрій і управлінець, багаторічний очільник нашої області, народний депутат України першого скликання.

Втрата

Пам'яті Володимира Шаповала

Володимир Никифорович Шаповал народився 9 квітня 1934 року в с.Старосілля на Городищині, зростав у селянській родині. Вже в шестирічному віці спізнав напівсирітської долі: у Зимовій війні з Фінляндією поліг його батько Никифор Максимович. Після закінчення місцевої семирічки навчався в Городищенському сільськогосподарському технікумі й здобув фах агронома-польовода. Пізніше отримав диплом про вищу освіту в Уманському сільськогосподарському інституті.

Трудовий шлях, котрий виявився завдовжки у понад пів віку, Володимир Никифорович розпочав на посаді агронома Остропільської МТС (Хмельниччина), де працював півтора року. Після служби в Збройних Силах повернувся на Черкащину й у 1957 році обійняв посаду головного агронома колгоспу ім.В.Чапаєва (с.Чапаєвка, нині Благодатне Золотоніського району). Вже через рік 24-річному В.Шаповалу місцеві селяни виявили неабияку довіру, обравши його головою правління цього господарства. 12 років головування молодого керівника виявилися напрочуд успішними: чапаєвський колгосп зажив слави аграр-

ного лідера краю.

Перспективного керівника в 1970 році було призначено на відповідальну посаду начальника Золотоніського районного сільськогосподарства, через три роки по тому обрано головою райвиконкому (тут він працював до 1978-го). Довелося йому побути й очільником Дробрівщини, щоправда, лишень трохи більше року.

Та найповніше непересічний управлінський талант Володимира Никифоровича розкрився на посту голови Черкаського облвиконкому, ця його владна каденція тривала 13 літ. Той час в історії Шевченкового краю називають одним із найуспішніших за темпами соціально-економічного розвитку та масштабами розбудови виробничої й соціальної інфраструктури. За цими успіхами — унікальний досвід очільника області, його дивовижна працездатність, стратегічність мислення, вміння розставляти акценти, синівська любов до рідного краю і його людей.

Як одного з найуспішніших голів облвиконкомів України, Володимира Никифоровича тричі поспіль обирали депутатом Верховної Ради України. А в 1990 році він виграв вибори по Чигиринському виборчому округу й став

народним депутатом першого скликання, голосував за справді доленосні документи, котрі лягли в підмурок незалежної України.

Прикінцевим акордом трудової біографії відомого управлінець став його 13-річна робота на посаді очільника Черкаського обласного навчального центру Агрпрому. Лише в 70-річному віці відомий ветеран праці пішов на заслужений відпочинок.

Великі заслуги В.Н.Шаповала перед українським народом та нашим краєм знайшли гідне пошанування. Його нагороджено трьома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом Дружби народів, медалями, відзнакою «За особливі заслуги перед Черкащиною» та іншими численними нагородами. Громада села Благодатне, в якому Володимир Никифорович залишив свій рельєфний слід, визначила його своїм Почесним громадянином.

Перестало битися серце невтомного трудівника й полум'яного патріота України та Черкаського краю. Вічного Вам спочинку, шановний Володимире Никифоровичу! Ви заслужили право на незнищенність нашої пам'яті!

Григорій ГОЛИШ, голова Золотоніської районної організації НСКУ, Анатолій МАРЧЕНКО, засновник СТОВ «Благодатне»

ОГОЛОШЕННЯ

Приватне підприємство «Чорнобаївський асфальтний завод» (ПП «Чорнобаївський асфальтний завод», код ЄДРПОУ 03582391, адреса: 19900, Україна, Черкаська область, смт Чорнобай, вул.Шевченка, 270, тел. +38 050 189 05 41, asfaltzav@ukr.net), має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Мета отримання дозволу на викиди — поновлення роботи підприємства. Виробнича діяльність ПП «Чорнобаївський асфальтний завод» не підпадає під дію ч.2 та ч.3 статті 3 ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», адже підприємство не є новоствореним і мало дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Основним видом діяльності підприємства є будівництво доріг і автострад. Джерелами викидів шкідливих речовин є: склад кам'яних матеріалів, приймальні бункери кам'яних матеріалів, завантажувальний бункер сушильного барабана (стрічковий конвеєр), сушильний барабан

(котел на півному паливі), грохоти асфальтозмішувачів, бітумоплавильний котел, емоності з бітумом та півним паливом, засипка мінерального порошку, асфальтозмішувачі, вивантаження асфальтобетону, мехмаїстерня, резервуари з дизельним паливом, заправні колонки, гаражі автотранспорту.

Від джерел викидів у атмосферне повітря викидаються такі речовини: оксид вуглецю (7,000 т/рік), залізо та його сполуки (0,003 т/рік), манган та його сполуки (0,000 т/рік), речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (15,398 т/рік), оксиди азоту (у перерахунок на діоксид азоту) (2,002 т/рік), азоту (1) оксид (N₂O) (0,004 т/рік), сірки діоксид (4,080 т/рік), сірководень (0,011 т/рік), неметанові леткі органічні сполуки (5,762 т/рік), ксилол (0,549 т/рік), фенол (0,036 т/рік) та парникові гази: вуглецю діоксид (1706,973 т/рік), азоту оксид (0,013 т/рік) та метан (0,067 т/рік).

Сумарний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря складає 34,26 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва для даного об'єкта не впроваджуються, заходи щодо скорочення викидів не передбачаються, оскільки викиди забруднюючих речовин не перевищують встановлені законодавством нормативи гранично допустимих викидів. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають законодавству.

Нормативна санітарно-захисна зона підприємства — 1000 м. На межі санітарно-захисної зони концентрація забруднюючих речовин в атмосферному повітрі не перевищує допустимі норми. Зауваження та пропозиції громадських організацій і громадян відносно викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від підприємства можуть надсилатися протягом 30 днів з моменту опублікування повідомлення до Черкаської ОДА (ОВА) за адресою: м.Черкаси, бульв. Шевченка, 185, тел.: 37-29-15, 36-11-13, 37-60-01, 37-22-49, 33-73-13, електронна пошта: srzg@ck.gov.ua.

Кібершахрайство

Під прицілом злочинців — наші діти

(Закінчення.)

Початок на 1-ій стор.

— Тут варто бути на сторожі, — продовжує кіберфахівець. — Ні в якому разі не треба фотографувати якісь об'єкти військового призначення, критичної інфраструктури, скупчення військових, техніки, не повідомляти особисті дані. Є випадки, коли з використанням месенджерів та соціальних мереж намагалися завербувати людей, з якими куратори розраховували надалі співпрацювати. Тож була заблокована певна кількість груп у месенджері, що були створені адміністраторами з російської федерації.

— Чи бачить сам користувач, що корені певної групи тягнуться з росії? Чи це можна визначити лише з допомогою спеціального обладнання?

— Зазвичай такі групи — анонімні, її адміністратори закамують, закрита вся додаткова інформація та номер телефону.

— Це повинно нас насторожити?

— Звичайно, це один із факторів, який має насторожити, якщо інформації про особу, яка створила групу, немає, не вказані контактні дані, тільки обліковий запис у месенджері або в соціальній мережі. Але ми, звичайно, володіємо програмним забезпеченням, певними техніками, які дають змогу встановити ту чи іншу об'єктивну реальність, чи дізнатися, кому належить обліковий запис. Звичайний користувач певних моментів може й не побачити.

У фокусі уваги — підлітки

— Які месенджери та соцмережі зазвичай використовують злочинці?

— Найпоширеніший наразі — телеграм. Він має широкий функціонал для створення груп, інструменти документування й таке інше. Він популярний у країнах колишнього Радянського Союзу. Другим за популярністю в шахраїв — вайбер. Ним люди користуються тривалий час. Такі тенденції обумовлені їхньою популярністю.

— На яку аудиторію розраховують злочинці?

— Жертв обирають, залежно від мети, на яку націлені шахраї. Якщо поставити лайк, прокоментувати публікацію, то це більше — про молодь. Молодь диджиталізована, вона знає, як користуватися соціальними мережами. Саме тому зловмисники в аспекті збирання цінної інформації, наприклад, про військові об'єкти, скупчення військових, більше націлені на молодь. Звісно, до цього можуть долучати й людей старшого віку (користуватися соцмережами не заборонено нікому), але молодь все ж у пріоритеті.

— Якщо жертви злочинців — молодь, то батькам варто посилити контроль за підлітками?

— Основне — це комунікація з дитиною. Звісно, не можна забрати телефон чи відстежувати вздовж і впоперек спілкування дитини. Я вважаю, що це буде не виправдана психологічна атака на дитину. Тут варто говорити про довіру між дитиною й батьками. Але, звісно, треба знати, чим цікавиться дитина, які її вподобання. У випадку якихось тривожних дзвіночків, звертати на це увагу. Якщо різко змінився настрій, стиль одягу, навіть якщо змінилися вподобання в музичному плані — це вже привід поспілкуватися.

— Чи варто встановлювати в телефоні дитини батьківські програми чи обмеження?

— Такі програми існують, їх групують у категорію батьківський контроль, вони можуть заблокувати від-

відування певних сайтів, соцмереж, можуть реагувати на введення ключових слів. Можна створити дитячий акаунт у Google і там поставити обмеження. Такі можливості можна й потрібно використовувати. Навіть не для того, щоб контролювати, а щоб забезпечити дитину від сприйняття негативної інформації й телефон від шкідливих програм, вірусів. У нас була ситуація, коли дитина необачно завантажила вірус на телефон, з якого зловмисники почали поширювати інформацію. Дитина не зважала, що їй приходила велика кількість СМС-повідомлень. А все почалося з того, що вона зайшла на невідомий сайт, завантажила файл, а разом з ним — шкідливу програму, що отримала доступ до телефонної книги, функціоналу дзвінків і приймання СМС-повідомлень. У такому випадку використання батьківського контролю було б дуже доречно.

— Була інформація, що під час псевдомінування закладів освіти дітей хтось через соцмережі схиляв до таких дій.

— Зараз збираємо матеріали щодо кількох фігурантів цих справ, тому не хотів би розголошувати інформацію. Ті випадки, які були в нас, і ті особи, які встановлені, повідомили, що вони таким чином хотіли отримати якусь «популярність». У таких осіб є певна група в соцмережі й вони розміщують там повідомлення, ніби вихваляються, що заміняли заклад освіти. Але я впевнений, що є й факти вербування осіб представниками збройних сил російської федерації й використання їх у таких цілях. А це зовсім інший вид злочину, ближче до державної зради. Варто пам'ятати, що інтернет пам'ятає все. І представники правоохоронних органів можуть отримати цю інформацію будь-коли. Тому треба думати, перш ніж вчиняти певні дії.

Фішинг з використанням соціальної інженерії

— Коли в мережі пропонують придбати обліковий запис, дорослий задумується про долю своєї та знайомих особисті інформації, контактних даних. Та чи потурбується про це підліток, погоджувачись на такі дії? Які ж наслідки може мати «продаж» свого акаунту, — запитує в Олега Паншутіна.

— В умовах використання більшості інтернет-ресурсів зазначено про заборону використання мультиакаунтів (коли користувач реєструє кілька акаунтів на своєму пристрої). Законодавчо не передбачено покарання за продаж свого облікового запису. Та я знаю випадки, коли діти надавали доступ стороннім особам навіть до своєї банківської картки юніора, а батьки не знали про це. Після цього вони втрачали можливість користуватися банкінгом, а шахраї отримували повний доступ до цього застосунку, карток та рахунків. Зазвичай це використовується для злочинної діяльності. Перше — для отримання коштів за, наприклад, наркотичні речовини. Коли злочинець займається протиправною діяльністю, він хоче сховати свою особу, використовуючи сторонні банківські картки. Якщо банківська картка надана третій особі, звичайно, що в злочинній діяльності можуть підозрюватися й справжні власники картки. Тому в жодному випадку банківську інформацію нікому не можна передавати.

— Це ж стосується й соціальних мереж?

— Таких випадків багато. Зокрема повідомлень на зразок: «взьму в оренду акаунт», «куплю обліковий

Олег Паншутін

запис такої соцмережі». Пропонують придбати й акаунти криптобірж, верифіковані (підтвержені) паспортними даними людини. Варто нагадати, що, продавши акаунт, ніхто не застрахований від того, що його використовують зі злочинною метою: поширення неправдивої інформації (повідомлення про мінування, інші незаконні дії). Якщо передає свій акаунт (навіть не з метою продажу), варто дуже сильно задуматися, адже інформація про вас, ваших знайомих може потрапити в руки зловмисників. Часто логін і пароль до нього — такі ж, як і для інших додатків, тож є ймовірність, що зловмисники спробують заволодіти вашими даними, а може й грішми.

— Які злочини зараз на слуху в правоохоронців?

— Почастішали випадки крадіжок облікових записів в інстаграмі, фейсбуку, телеграмі та інших мережах. Зазвичай використовується схема з сайтом-клоном (це фішинг з використанням соціальної інженерії). Приходить повідомлення, наприклад, від «адміністрації», що певна публікація «порушує правила ресурсу». Далі пропонується перейти за посиланням і підтвердити свої облікові дані — ви маєте ввести логін і пароль. Причому зробити це негайно. Сайт, куди вас перенаправили, зовні має вигляд сайту-оригіналу, але насправді це не так. Такі повідомлення приходять зазвичай рано вранці чи пізно увечері. Якщо все зробити, як вимагають зловмисники, обліковим записом почнуть користуватися сторонні особи.

Такий випадок нещодавно стався на Черкащині зі сторінкою у фейсбуці одного з інформаційних сайтів. Адміністратору надійшли такі повідомлення, але правоохоронці допомогли журналістам розібратися. Як розповів Олег Паншутін, фішингові листи приходять навіть на електронну адресу кіберполіції — щотижня до 4-5 подібних повідомлень. Тож він рекомендує на всіх ресурсах, де тільки це можливо, крім логіну й паролю, використовувати двофакторну автентифікацію: допомогу сторонніх застосунків на телефоні або з СМС-кодом.

— Якщо злам усе ж стався, перше, слід звернутися до адміністрації цього ресурсу (якщо це клієнт-банк — до банку, якщо соцмережа — до її адміністрації) й повідомити про подію, вимагати заблокувати обліковий запис чи банківські картки, рахунки й навіть доступ до мобільного застосунку (зловмисник може створити електронну картку в цьому ж застосунку), — пояснив правоохоронець. — Після цього варто звернутися в поліцію з метою інформування, щоб забезпечитися від можливих подальших протиправних дій, що їх можуть вчиняти треті особи з використанням банківської картки чи облікового запису соцмережі.

Спілкувався Роман КИРЕЙ

Новини світу

Країни-учасниці ОБСЄ знайшли порозуміння з тим, щоб Мальта перейняла головування в ОБСЄ у 2024 році. Відповідне рішення має бути офіційно схвалено під час зустрічі глав МЗС у столиці Північної Македонії.

Міністр промисловості й торгівлі Чехії Йозеф Сікела повідомив, що деякі трейдери в країні почали імпортувати до країни російський газ, який припинив надходити з початку 2023 року. Це підтверджують і дані зі станції передачі в Ланжхоті в Південно-Моравському краї.

Влада Південної Кореї заявила, що Північна Корея відновлює передові охоронні пости, які вона ліквідувала під час попереднього періоду зближення між Кореями, поглиблюючи напруженість, яка виникла через недавній запуск Північною територією супутника-розвідника. Про це пише видання Independent.

Польські страйкарі планують цілодобове блокування руху на напрямку пунктів пропуску «Медика-Шегіні».

Уряд Нової Зеландії планує скасувати першу в світі заборону на куріння для наступних поколінь. Причина такого рішення — зниження надходження податків до бюджету.

Найбільший у світі айсберг рухається вперше за понад три десятиліття, повідомили вчені. Його площа становить майже 4000 квадратних кілометрів. Це приблизно втричі перевищує розмір Нью-Йорка. Про це пише Reuters.

У росії продають украдену в Україні техніку. Зокрема, призначені для продажу в українських магазинах холодильники помітили у краснодарському краї рф. Причому не зняли навіть наліпки українською. Про це повідомляє телеграм-канал «Кримський вітер». Фото, що підтверджують цей факт, надіслав адміністратором один із підписників.

Курйоз

Оце співробітник

Бібліотека центр Каунті — це публічна бібліотека (з трьома різними відділеннями), розташована в Беллефонті, штат Пенсільванія, США. Однак, що відрізняє її від усіх інших, це те, що у неї є дуже особливий співробітник — кіт на ім'я Гораціо. Щотижня він з'являється в Instagram під хештегом #saturday на фотографіях.

Щоб залучити публіку і збільшити кількість читачів, соцпрацівник і власниця Гораціо Ліза Шаффер одягає свого kota в різних героїв кіно, історичних діячів і представників поп-культури, незважаючи на те, є ці персонажі реальними або вигаданими.

«Гораціо проживає зі мною, але його картонна фігурка знаходиться в нашій головній філії в Беллефонті. Він милий і слухняний кіт, і він завжди знає і цікавиться, коли я майструю для нього костюм», — розповіла Шаффер.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКОНАННЯ ОБЛАСНОГО БЮДЖЕТУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2023 РОКУ

Дані щодо виконання видатків загального та спеціального фондів обласного бюджету за 9 місяців 2023 року (у співставних умовах)

За 9 місяців 2023 року до обласного бюджету надійшло 3 177,6 млн грн. доходів, з них до загального фонду — 2 316,9 млн грн, спеціального фонду — 860,7 млн грн.

За 9 місяців 2023 року до загального фонду обласного бюджету надійшло 1 665,8 млн грн власних доходів, що становить 108,9 відс. до завдання на звітний період, понад план отримано 136,5 млн грн. Досягнуто проросту надходжень порівняно з відповідним періодом 2022 року на 39,9 відсотків.

До обласного бюджету надійшло 1 416,3 млн грн податку на доходи фізичних осіб, 137,6 млн грн податку на прибуток підприємств, 80,9 млн грн рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів, 27,8 млн грн адміністративних зборів та платежів, доходів від некомерційної господарської діяльності, 3,2 млн грн всіх інших платежів.

До спеціального фонду обласного бюджету надійшло 197,1 млн грн доходів, з них власні надходження бюджетних установ — 175,2 млн грн, екологічний податок — 21,4 млн грн, всі інші надходження — 0,5 млн грн.

За 9 місяців 2023 року забезпечено приріст надходжень проти відповідного періоду 2022 року з податку на доходи фізичних осіб на 368,8 млн грн, або на 35,2 відс., податку на прибуток підприємств — на 58,7 млн грн (+74,5 відс.), власних надходжень бюджетних установ — на 61,9 млн грн (+54,7 відс.), рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів — на 43,3 млн грн (у 2,2 рази більше), екологічного податку — на 7,2 млн грн (у 1,5 рази більше), адміністративних зборів та платежів, доходів від некомерційної господарської діяльності — на 2,5 млн грн (+9,8 відс.).

Отримано 1 104,8 млн грн міжбюджетних трансфертів з державного бюджету (121,6 млн грн дотацій та 983,2 млн грн субвенцій) та 209,9 млн грн субвенцій з місцевих бюджетів.

Видатки обласного бюджету виконані у сумі 2 315,3 млн грн, з них власні видатки обласного бюджету — 1 934,9 млн грн, передано міжбюджетних трансфертів іншим бюджетам — 380,4 млн грн.

У співставних умовах власні видатки обласного бюджету збільшилися проти відповідного періоду 2022 року на 488,8 млн грн або 33,8 відс.

Table with 4 columns: Category, Amount in million UAH for 9 months of 2023, Deviation from the corresponding period of 2022 in million UAH, and Deviation in percentage. Rows include State Administration, Education, Health Protection, Social Protection, Culture, Physical Culture and Sports, etc.

Із загального фонду бюджету на утримання установ обласного підпорядкування, фінансування обласних програм і заходів спрямовано 1 374,3 млн грн.

Прострочена кредиторська заборгованість по заробітній платі, розрахунках за комунальні послуги і енергоносії відсутня.

Видатки спеціального фонду обласного бюджету (без урахування субвенцій іншим бюджетам) виконані у сумі 560,6 млн грн.

За рахунок власних надходжень бюджетних установ зі спеціального фонду обласного бюджету профі-

нансовано 149,7 млн грн видатків, у тому числі по закладах освіти — 79,1 млн грн, охорони здоров'я — 3,0 млн грн, соціального захисту та соціального забезпечення — 64,3 млн грн, культури і мистецтва — 2,8 млн грн, фізичної культури і спорту — 0,5 млн грн.

На утримання та розвитку автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури спрямовано 223,5 млн грн державної субвенції.

Видатки бюджету розвитку (без міжбюджетних трансфертів) становлять 187,4 млн грн.

Із загального обсягу видатків іншим бюджетам протягом звітного періоду з обласного бюджету перераховано 380,4 млн грн, у т.ч.:

дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету — 39,3 млн грн;

дотації на компенсацію комунальним закладам, державним закладам освіти, що передані на фінансування з місцевих бюджетів, та закладам спільної власності територіальних громад області та району, що перебувають в управлінні обласних та районних рад за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету — 1,9 млн грн;

субвенцій на здійснення програм у галузі освіти за рахунок субвенцій з державного бюджету — 114,9 млн грн; субвенцій на здійснення програм соціального захисту за рахунок субвенцій з державного бюджету — 101,8 млн грн;

субвенції місцевим бюджетам за рахунок коштів обласного бюджету — 61,3 млн грн;

субвенції державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів — 59,6 млн грн;

субвенції на здійснення програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів за рахунок коштів, які надаються з державного бюджету — 1,6 млн грн.

Директор Департаменту фінансів Вікторія ДИЧЕНКО

Офіційний звіт Головного управління Державної казначейської служби України у Черкаській області про виконання обласного бюджету за 9 місяців 2023 року з пояснювальною запискою та аналітичними матеріалами розміщено на веб-сайті обласної ради.

ГОРОДИЩЕНСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

24 листопада 2023 року

N36-7/8

м.Городище

Про бюджет Городищенської міської територіальної громади на 2024 рік

2356300000

(код бюджету)

Відповідно до статей 76, 77 Бюджетного кодексу України, статті 61 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада ВИРІШИЛА:

1. Визначити на 2024 рік:

доходи бюджету Городищенської міської територіальної громади (далі — бюджет громади) у сумі 198 008 000,00 гривень, у тому числі доходи загального фонду бюджету громади — 192 533 100,00 гривень та доходи спеціального фонду бюджету громади — 5 474 900,00 гривень згідно з додатком 1 до цього рішення;

видатки бюджету міської територіальної громади у сумі 198 008 000,00 гривні, у тому числі видатки загального фонду бюджету міської територіальної громади — 192 533 100,00 гривні та видатки спеціального фонду бюджету міської територіальної громади — 5 474 900,00 гривень;

оборотний залишок бюджетних коштів бюджету міської територіальної громади у розмірі 250 000,00 гривень, що становить 0,13 відсотків видатків загального фонду бюджету міської територіальної громади, визначених цим пунктом;

резервний фонд бюджету міської територіальної громади у розмірі 12 000 000,00 гривень, що становить 6,2 відсотків видатків загального фонду бюджету міської територіальної громади, визначених цим пунктом.

2. Затвердити бюджетні призначення головним розпорядникам коштів бюджету громади на 2024 рік у розрізі відповідальних виконавців за бюджетними програмами згідно з додатком 2 до цього рішення.

3. Затвердити на 2024 рік міжбюджетні трансферти згідно з додатком 3 до цього рішення.

Делегувати виконавчому комітету Городищенської міської ради повноваження приймати рішення щодо розподілу та перерозподілу обсягів трансфертів з державного та місцевих бюджетів у період між сесіями міської ради з наступним внесенням змін до рішення про бюджет громади.

4. Затвердити розподіл витрат бюджету громади на реалізацію місцевих/регіональних програм у сумі 39 380 000 гривень згідно з додатком 4 до цього рішення.

5. Установити, що у загальному фонді бюджету громади на 2024 рік:

1) до доходів загального фонду бюджету громади належать доходи, визначені статтею 64 Бюджетного кодексу України, та міжбюджетні трансферти, визначені статтями 97 та 101 Бюджетного кодексу України (крім субвенцій, визначених статтею 691 та частиною першою статті 71 Бюджетного кодексу України);

2) джерелами формування у частині фінансування є надходження, визначені частиною першою статті 15 та частиною першою статті 72 та абзацом третім

пункту 225 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України;

3) джерелами формування у частині кредитування є надходження, визначені статтею 64 Бюджетного кодексу України;

6. Установити, що джерелами формування спеціального фонду бюджету громади на 2024 рік:

1) у частині доходів є надходження, визначені статтею 691 Бюджетного кодексу України;

2) у частині фінансування є надходження, визначені частиною першою статті 15 та частиною другою статті 72 Бюджетного кодексу України;

3) у частині кредитування є надходження, визначені пунктами 10, 11 частини першої статті 691 та пунктом 8 частини першої статті 71 Бюджетного кодексу України.

7. Визначити на 2024 рік відповідно до статті 55 Бюджетного кодексу України захищеними видатками бюджету громади видатки загального фонду на:

оплату праці працівників бюджетних установ;

нарахування на заробітну плату; придбання матеріалів та перев'язувальних матеріалів;

забезпечення продуктами харчування;

оплату комунальних послуг та енергоносіїв;

соціально-забезпечення; поточні трансферти місцевим бюджетам;

забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення для індивідуального користування;

заходи, пов'язані з обороноздатністю держави, що здійснюються за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету;

оплату послуг з охорони комунальних закладів культури;

оплату енергосервісу; середньострокові зобов'язання у сфері охорони здоров'я.

8. Відповідно до статті 16 Бюджетного кодексу України надати право начальника фінансового управління Городищенської міської ради здійснювати у 2024 році на конкурсних засадах розміщення тимчасово вільних коштів бюджету громади на депозитах з подальшим поверненням таких коштів до кінця поточного бюджетного періоду, а також шляхом придбання державних цінних паперів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

9. Відповідно до статей 43 та 73 Бюджетного кодексу України надати право виконавчому комітету міської ради отримувати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, позики на покриття тимчасових касових розривів бюджету громади, пов'язаних із забезпеченням

захищених видатків загального фонду, в межах поточного бюджетного періоду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на договірних умовах без нарахування відсотків за користування цими коштами з обов'язковим їх поверненням до кінця поточного бюджетного періоду.

10. Головним розпорядником коштів бюджету громади забезпечити:

1) затвердження паспортів бюджетних програм протягом 45 днів від дня набрання чинності цим рішенням;

2) здійснення управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних повноважень та проведення оцінки ефективності бюджетних програм, забезпечуючи ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів, організацію та координацію роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі;

3) здійснення контролю за своєчасним поверненням у повному обсязі до бюджету коштів, наданих за операціями з кредитування бюджету;

4) забезпечення доступності інформації про бюджет відповідно до законодавства, а саме:

здійснення публічного представлення та публікації інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені цим рішенням, відповідно до вимог та за формою, встановленими Міністерством фінансів України, до 15 березня 2025 року;

оприлюднення паспортів бюджетних програм у триденний строк з дня затвердження таких документів;

5) взяття бюджетних зобов'язань довгострокових зобов'язань за енергосервісом та здійснення витрат бюджету з урахуванням вимог чинного бюджетного законодавства;

6) у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати;

7) у повному обсязі проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інші енергоносії, комунальні послуги та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, та укладання договорів за кожним видом відповідних послуг у межах бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі.

11. Якщо після прийняття рішення про бюджет громади повноваження на виконання функцій або надання послуг, на яке надано бюджетне призначення, передається відповідно до законодавства від одного головного розпорядника бюджетних коштів до іншого головного розпорядника бюджетних коштів, дія бюджетного призначення не припиняється і застосовується для виконання тих самих функцій чи послуг іншим головним розпорядником бюджетних коштів, якому це доручено. Передача бюджетних призначень у цьому випадку здійснюється за рішенням виконавчого комітету міської ради, погодженим постійною комісією міської ради з питань бюджету, фінансів, інвестиційної та регуляторної політики, у порядку, встановленому Кабінетом

Міністрів України.

У межах загального обсягу бюджетних призначень за бюджетною програмою окремо за загальним та спеціальним фондами бюджету громади фінансове управління Городищенської міської ради за об'рунтованим поданням головного розпорядника бюджетних коштів здійснює перерозподіл бюджетних асигнувань, затверджених у розписі бюджету та кошторисі, у розрізі економічної класифікації видатків бюджету, а також у розрізі класифікації кредитування бюджету — щодо надання кредитів з бюджету.

У межах загального обсягу бюджетних призначень головного розпорядника бюджетних коштів перерозподіл видатків бюджету і надання кредитів з бюджету за бюджетними програмами, включаючи резервний фонд бюджету, додаткові дотації та субвенції, а також збільшення видатків розвитку за рахунок зменшення інших видатків (окремо за загальним та спеціальним фондами бюджету) здійснюються за рішенням виконавчого комітету міської ради, погодженим з постійною комісією міської ради з питань бюджету, фінансів, інвестиційної та регуляторної політики, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Передача інших бюджетних призначень або перерозподіл інших видатків бюджету громади і надання кредитів з бюджету громади, крім випадків, передбачених цим рішенням, здійснюються за рішенням виконавчого комітету міської ради, погодженим з постійною комісією міської ради з питань бюджету, фінансів, інвестиційної та регуляторної політики.

Забороняється без внесення змін до рішення про бюджет громади збільшення бюджетних призначень за загальним та спеціальним фондами бюджету громади на:

оплату праці працівників бюджетних установ за рахунок зменшення інших видатків;

видатки за бюджетними програмами, пов'язаними з функціонуванням органів місцевого самоврядування, за рахунок зменшення видатків за іншими бюджетними програмами.

Надати право виконавчому комітету міської ради вносити зміни до переліку капітальних вкладень у розрізі інвестиційних проектів, об'єктів та заходів, видатки на які проводяться за рахунок коштів бюджету розвитку, екологічного податку, грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності, надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, переліку регіональних програм, обсягів міжбюджетних трансфертів, які фінансуватимуться з бюджету громади, у межах та із зміною обсягів загального і спеціального фондів.

12. Відповідно до статей 26 та 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту 35 статті 64 Бюджетного кодексу України встановити норматив відрахування частини чистого прибутку (доходу) за нарастаючим підсумком щоквартальної фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання комунальної власності Городищенської міської територіальної громади, або

у статутних фондах яких є частка комунальної власності Городищенської міської територіальної громади, у розмірі 15 відсотків чистого прибутку (доходу) від розміру комунальної частки (акцій) у їх статутних фондах, розрахованого згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Суб'єкти господарювання комунальної власності територіальної громади, або у статутних фондах яких є частка комунальної власності територіальної громади, сплачують частину чистого прибутку (доходу) за результатами фінансово-господарської діяльності 2023 року та нарастаючим підсумком щоквартальної фінансово-господарської діяльності у 2024 році, у строки, встановлені для сплати податку на прибуток підприємств.

Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до бюджету громади, визначається суб'єктами господарювання за формою розрахунку, встановленою Міністерством фінансів України.

Розрахунок частини чистого прибутку (доходу) разом з фінансовою звітністю, складеною відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку, подається суб'єктами господарювання комунальної власності територіальної громади, або у статутних фондах яких є частка комунальної власності територіальної громади до органів державної податкової служби у строк, передбачений для подання декларації з податку на прибуток підприємств.

Частина чистого прибутку (доходу) зараховується на відповідний рахунок з обліку надходжень до загального фонду бюджету громади.

13. Це рішення набирає чинності з 1 січня 2024 року.

Відповідно до пункту 22 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації не застосовуються такі норми цього рішення:

пункт 7, підпункту 4 пункту 10, пункт 11 (в частині, що стосується погодження з постійною комісією міської ради з питань бюджету, фінансів, інвестиційної та регуляторної політики рішень виконавчого комітету міської ради)

14. Додатки №№1-4 до цього рішення є його невід'ємною частиною.

15. Керувачу справами виконавчого комітету міської ради опублікувати це рішення не пізніше ніж через десять днів з дня його прийняття у газеті «Черкаський край».

16. Доручити фінансовому управлінню Городищенської міської ради у разі внесення Міністерством фінансів України змін та доповнень до бюджетної класифікації врахувати такі зміни під час складання та виконання розпису бюджету громади на 2024 рік з послідовним внесенням змін до цього рішення.

17. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань бюджету, фінансів, інвестиційної та регуляторної політики.

Міський голова Володимир МИРОШНИК

СЕРГІЙ НАЄВ:

«Б'ємо ворога на всіх напрямках!»

Зокрема активно діяв **Сергій Наєв** вирішив ще напередодні. Особисто ввечері 23 лютого зателефонував усім підпорядкованим генералам і наказав привести підрозділи в готовність до відбиття агресії, а командувачу морського командування поставив завдання розпочати підготовку мінних загороджень, встановлення яких мало захистити порти, пункти базування військ та перешкодити висадці ворожого десанту на українське узбережжя.

Однією з останніх ознак, буквально за кілька годин до початку повномасштабної війни, було те, що з аеродромів у Білорусі в повітря піднялись літак-ретранслятор та літак повітряного наведення на цілі. Таке спостереження вперше, й активізація саме цієї авіатехніки недвозначно вказало на те, що вторгнення ворога ось-ось розпочнеться.

Коли вторгнення почалось, і **Сергій Наєв** доповів про це Головнокомандувачу Збройних Сил України **Валерію Залужному**, той відповів: «Бити ворога на всіх напрямках!». Але, щоб бити ворога успішно, до цього треба було готуватись, і не тільки напередодні самого вторгнення, але й протягом всього свого професійного життя військового.

Сьогодні багато хто може запитати: а хто є ті українські генерали, які організували оборону України в перші дні повномасштабного вторгнення, зупинивши багатокілометрові колони ворожої техніки на підступах до українських міст? Хто розробив та провів масштабні військові операції зі звільнення значних територій України, а зараз — продовжує керувати підрозділами, що поступово витискають ворога до кордонів? Де ці очільники Збройних Сил навчалися та здобували професійний досвід, як проходили всі шаблі кар'єри? І як їм допоміг досвід перших бойових дій на початку збройної агресії росії проти України ще у 2014 році?

Сергій Наєв народився 1970 року в Могилів-Подільському Вінницькій області у родині військовослужбовця — його батько, **Іван Костянтинович Наєв**, усе своє життя присвятив військовій справі й служив у одному з найбоєздатніших угруповань радянських військ у Німеччині.

Шкільні роки **Сергій Наєв** провів у Львові, цікавився точними науками: хімією, фізикою, математикою. А ще дуже любив історію, зачитувався книжками на історичну тематику й не пропустив жодного фільму про Другу світову війну. Тому стати військовим для нього було цілком логічним вибором.

У 1987 році, пройшовши жорсткий конкурсний відбір, майбутній генерал став курсантом одного з провідних військових вишів, і закінчив його з

Командувач Об'єднаних Сил Збройних Сил України Сергій Наєв початок повномасштабного вторгнення росії 24 лютого 2022 року зустрів о 5 ранку в повній бойовій готовності на пункті управління Сил оборони України. Те, що він у цей момент був на своєму бойовому посту, зовсім не випадково. Напад ворога не став для нього повною несподіванкою, тому, що як військовий із величезним досвідом, він зумів «прочитати» ознаки його підготовки ще за кілька днів до початку.

червоним дипломом. Сьогодні **Сергій Наєв** з теплою згадує колишніх однокашників, які разом із ним боронять Україну від ворога — чи то у підрозділах Збройних Сил України, чи в цехах оборонних підприємств.

Після закінчення навчання, у 1991 році **Сергій Наєв** був призначений на посаду командира мотострілецького взводу, й потрапив на службу, як і його батько колись, у Західну групу військ у Німеччину. А в березні 1993 року, коли війська колишнього СРСР були виведені з Європи, **Наєв** повернувся додому, в рідну Україну, й продовжив службу на посаді командира взводу.

Поступово **Сергій Наєв** проходив усі шаблі військової кар'єри — був командиром розвідувальної роти, обіймав посаду начальника штабу батальйону, а згодом — командира батальйону. В 1997 році був призначений на посаду начальника штабу — першого заступника командира полку.

У 1999 році прийшов час підвищувати свій професійний рівень та набувати нових знань, і воєначальник знову став «курсантом» — слухачем Національної академії оборони України, де проходив підготовку офіцерів оперативно-тактичного рівня. Навчання в академії **Сергій Наєв** закінчив із відзнакою та золотою медаллю.

Потім протягом двох років командував полком у ме-

ханізованій дивізії Західного оперативного командування (м.Мукачеве). В полку **Сергій Наєв** започаткував традиції з підтримки національної ідентичності українського війська та ознайомлення військовослужбовців із історією боротьби України за незалежність. Адже солдат має знати історію своєї країни, яку йому належить захищати. Тому за ініціативою **Наєва** в підрозділах з'явилася наочна агітація, що розповідала про історію українського війська, УПА, а особовий склад вивчав патріотичні пісні. Навіть місця, де солдатів-строковиків провідували батьки, були стилізовані під українську оселю.

У 2003 році **Сергій Наєв** став комбригом — очолив 28-му окрему механізовану бригаду Південного оперативного командування, переїхав на Одещину.

А через три роки знову прийшов час опановувати військово науку на новому, вищому рівні, й підполковник **Сергій Наєв** став слухачем факультету підготовки фахівців оперативно-стратегічного рівня Національної академії оборони України імені Івана Черняхівського. І знову він показав відмінний результат у навчанні — крім другої золотої медалі, **Сергію Наєву**, як кращому випускнику, була вручена іноземна нагорода — перехідний меч англійської королеви **Єлизавети II**.

Під час навчання в Академії **Сергій Наєв** познайомився з нинішнім Головнокомандувачем **Валерієм Залужним**, який був слухачем факультету оперативно-тактичного рівня. В стінах університету вони познайомилися, там ділились один з одним новими знаннями військової науки, але продовжили підтримувати дружні стосунки й після закінчення навчання. Зокрема, **Сергій Наєв** був призначений у 13-ий армійський корпус Сухопутних військ, в якому пройшов шлях від заступника командира до першого заступника командира, отримавши звання генерал-майора. А **Валерія Залужного** було призначено у 24-ту механізовану дивізію, яка входила до складу цього ж корпусу.

Наприкінці 2013 року **Сергій Наєв** отримав нове призначення — начальником управління персоналу — заступником начальника штабу Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, потім два роки прослужив начальником штабу — першим заступником командувача військ оперативного командування «Південь» Сухопутних військ ЗСУ.

У 2014 році росія захопила Крим і вдерлася на Донбас, і для людей у погонах прийшов час випробування на міцність. **Сергій Наєв** наприкінці вересня того ж року попрямував на Донбас для безпосередньої участі в проведенні Антитерористичної операції, й до кінця листопада очолював сектор «Б» — угруповання українських військових підрозділів на захід від Донецька. Саме в зоні відповідальності **Сергія Наєва** знаходився Донецький аеропорт (ДАП), і це він організував підтримку артилерії оборонців ДАПу та постачання туди боєприпасів. Там **Наєв** познайомився з «Редутом» — **Олександром**

Трепаком, військовим Сил спеціальних операцій, Героєм України, який безпосередньо керував обороною ДАПу. І вони координувалися в питаннях оборони ДАПу, аж допоки «Редут» не отримав поранення, і його замінили іншим офіцером. І ось тут керівнику сектору довелося безпосередньо втрутитись у керування обороною ДАПу — одного разу офіцер зателефонував **Наєву** й доповів, що на перший поверх аеропорту прорвалися «орки», для відбиття нападу терміново потрібні резерви. Але допоки прибуде резерв, окупанти вже будуть на другому поверсі. Тому **Наєв** дав чіткий і жорсткий наказ: «Пане полковнику! В одну руку береш десантників, в іншу — свою сміливість, і за пів години доповідаєш, що перший поверх очищений!». Разом з тим, **Наєв** відправив наявний резерв на допомогу десантникам.

Потім керівником оборони ДАПу став **Максим Миргородський**, який нині командує Десантно-штурмовими військами. Керівник сектору й із ним організував гарну комунікацію та координацію дій.

Загалом за той час, допоки **Сергій Наєв** був керівником сектору, ДАП залишався під контролем Збройних Сил України. Адже він застосував для оборони весь свій досвід і знання. В першу чергу організував належну систему вогневого ураження, потім — зайнявся ротацією військовослужбовців, щоб люди могли отримати перепочинок, а оборонці отримали свіжі боєздатні сили. Також була забезпечена належна логістика.

«Вогнева підтримка оборони аеропорту була чудовою. Ми розставили корегувальників на вежах та висотках, завели артилерію. Розділили територію довкола аеропорту на сектори з відповідальністю кожного підрозділу, встановили сигнали бойового управління. Робота тривала і вдень, і вночі. І завдяки цьому ворог до аеропорту просто не доходив», — згадує **Сергій Наєв**.

У період 2015-2017 років **Сергій Наєв** був командувачем оперативного командування «Схід» Сухопутних військ Збройних Сил України. У званні генерал-лейтенанта наприкінці 2017-на початку 2018 обіймав посаду начальника штабу — першого заступника командувача Сухопутних військ Збройних Сил України. А у березні 2018 року начальник Генерального штабу ЗСУ **Віктор Муженко** представив його як свого нового заступника.

На початку квітня 2018 року генерал-лейтенанта **Наєва** було призначено першим командувачем операції Об'єднаних сил. Цю відповідальну посаду він обіймав рівно рік.

У 2020 році отримав нове призначення — Командувача Об'єднаних сил Збройних Сил України, і на цій посаді залишається й донині. Але вже понад півтора роки **Сергій Наєв** бере безпосередню участь у відбитті російської збройної агресії. І весь цей час на запитання про поточний стан, перебіг подій та наші успіхи у російсько-українській війні він впевнено відповідає: «Б'ємо ворога на всіх напрямках!»

За матеріалами «Урядового кур'єра»

В ПОЛКУ СЕРГІЙ НАЄВ ЗАПОЧАТКУВАВ ТРАДИЦІЇ з підтримки національної ідентичності українського війська та ознайомлення військовослужбовців з історією боротьби України за незалежність. Адже солдат має знати історію своєї країни, яку йому належить захищати.

Данина пам'яті знаному українцю

У День гідності та свободи в Золотоноші вшанували відомого подвижника духу Михайла Олександровича Злобинця (Домонтовича). Цьогоріч у листопаді виповнилося 140 років від дня народження відомого достойника.

Це ім'я незаслужено забуто, тому мало знане в сьогоденному українському соціумі. А між тим Михайло Злобинець — відомий педагог, публіцист, поет-пісняр, віртуозний бандурист. А ще — громадсько-політичний діяч, полум'яний патріот України, фундатор і лідер просвітницького руху Золотоніщини доби Української революції 1917-1921 років, одна з жертв сталінських репресій (закатований у сумнопам'ятному 1937-му).

З нагоди ювілею Михайла Злобинця в Золотоноші відбулася акція його пошанування. До меморіальної дошки знаного українця лягли живі квіти. Основна частина заходів відбулася в актовій залі міського будинку дитячої і юнацької творчості (колись — приміщення чоловічої гімназії, в якій від 1909-го Михайло Олександрович викладав математику). Учасниками зібрання стали золотоніські педагоги, бібліотекарі, культармія та гості міста. Про громадянський і духовний подвиг великого патріота говорили секретарка міської ради Наталія Сьомак, директорка краєзнавчого музею Віта Ямборська, місцеві краєзнавці. На сцені експонувалася бандура, яку колись власноруч виготовив Михайло Злобинець і котра зберігається в Золотоніському краєзнавчому музеї. Лунали й чарівні звуки цього головного національного музичного інструменту у виконанні лауреатки міжна-

родних конкурсів Віти-Викторії Задорожної (м.Київ), місцевого кобзаря Романа Швидкого.

Того дня відбулася презентація книги «Просвітник та бандурист Михайло Злобинець», що побачила світ у харківському видавництві Олександра Савчука завдяки фінансовій підтримці Золотоніської міськради. Авторами-укладачами видання стали київська професорка Оксана Силка (народилася в Золотоноші) та харківський журналіст Віктор Козоріз (родом із Великого Хутора, Драбівщина). До-

лучилася до творення книги черкаська історикиня, професорка Лариса Синявська.

За жанром книга є збірником, композиційно складається з підготовлених авторами статей про життя і творчість земляка (на основі архівних матеріалів, стародруків, документів), а також спогадів бандуриста й мистецтвознавця, учня М.Злобинця Марка Мішалова (уродженця Золотоніщини). У структурі книги подано репринтну версію «Самонавчителя до гри на кобзі або бандури» авторства М.Злобинця (1913-1914 рр.).

Григорій ГОЛИШ, директор наукової бібліотеки ім.М.Максимовича Черкаського національного університету ім.Б.Хмельницького, голова Золотоніської районної організації НСКУ

Усміхніться!

— Отче, я — грішниця.
— П'єш?
— Випиваю, звісно, але може спочатку все-таки сповідуєте?

Хіба це нормально, коли таким молодим дівчатам, як ми, вже під сорок?

У студентські роки почала зустрічатися із хлопцем. А він, приїжджаючи до мене, не дарував квіти та цукерки, а привозив їжу: макарони, цукор, джем, гречку, курку та мою улюблену кабачкову ікру. І знав же чим підкорити моє серце. Ажте квіти я тоді не дуже любила, а от добре поїсти — любила. Тепер він мій чоловік, а я при погляді на кабачкову ікру досі не можу стримати посмішки.

Серйозний виш, зустріч для батьків та випускників шкіл. Як заведено, ректор розповідає про всі плюси, у тому числі перераховуючи досягнення, яких досягли студенти-хлопці. Закінчує промову, дослівно: «Ну, а дівчата, а дівчата в нас вдало виходять заміж».

Знайома народилася чи то 22, чи то 23 вересня. Рівно на кордоні Діви та Терезів. На запитання, хто вона за знаком Зодіаку, відповідає — продавчиня.

Жінки такі дивні! Не хочуть зустрітися з тими, хто живе з мамою, але зустрічаються з тими, хто живе із дружиною та дітьми.

Вона:
— Як добре, що ти мене розумієш.

Він:
— У сенсі?

Спостерігаю вчора картину на касі аптеки. 11 годин вечора, усі нервові — скоро комендантська година. Дівчина простягає пачку рецептів, аптекар вивчає, починає ставити запитання про дозування та ще щось:

— Я не знаю, подивіться на рецепті, він же у вас у руках, — відповідає дівчина.

Аптекарка (нервовим підвищеним тоном):

— Ви ж їх п'єте! Ви повинні знати свої дозування!

Дівчина (також нервово):

— Та нічого я ще не п'ю, мені їх тільки що виписали!

— Ви маєте знати, що вам виписали! І взагалі, ви що така нервова? Реакція у вас якась дивна.

— Якби я була адекватна — мені не знадобилися б всі ці таблетки!

У нас — хуртеча. А у вас?

У нас — хуртовина, метелиця, віхола, заметіль, хуга, завія, завірюха, заверюха, сніговій, сніжниці, хуговій, хвища, хугавиця, хурделя, сніговиця, віхало, кушпиль, метіль... А у вас? — запитує черкаський письменник Сергій Ткаченко у фейсбуці.

А у нас — охиза (мокра заметіль), поземка, поземок, пурга, свища, сипучка, сніговерть, сніговиця, сніговий, сніговійниця, сніговіч, снігопад, снігосіч, сніжніця, сніжника, ферфела, ферфелиця (говорове), хвижа, хвирса, хвірза, хига, хуговий, хуговина, хурделига, хурделиця, хурдига, хурія, хурта, хуртеча, хуртовиння, хуря, шаруга, шквиря, шувір, юга — доповнюють читачі.

І порівнюють: «А у них лише «снігопад»...

Кросворд

По горизонталі: 7.Застава нерухомості. 9.Корабель пустелі. 10.Система знань. 11.Літальний орган птахів. 12.Байкальський тюлень. 13.Крохмальна речовина з коренів маніоку. 16.Розмітка спідометра. 18.Пряна трава. 20.Цитрусовий плід. 21.Гіпотетичне поле організму. 22.Відросток нервової клітини. 24.Учитель Страдіварі. 27.Чорноморський дельфін. 32.Держава в Азії. 33.Стадія розвитку личинки комах. 34.Кущова колюча ягідна рослина. 35.Титул монарха на Близькому Сході. 36.Ковальська підставка.

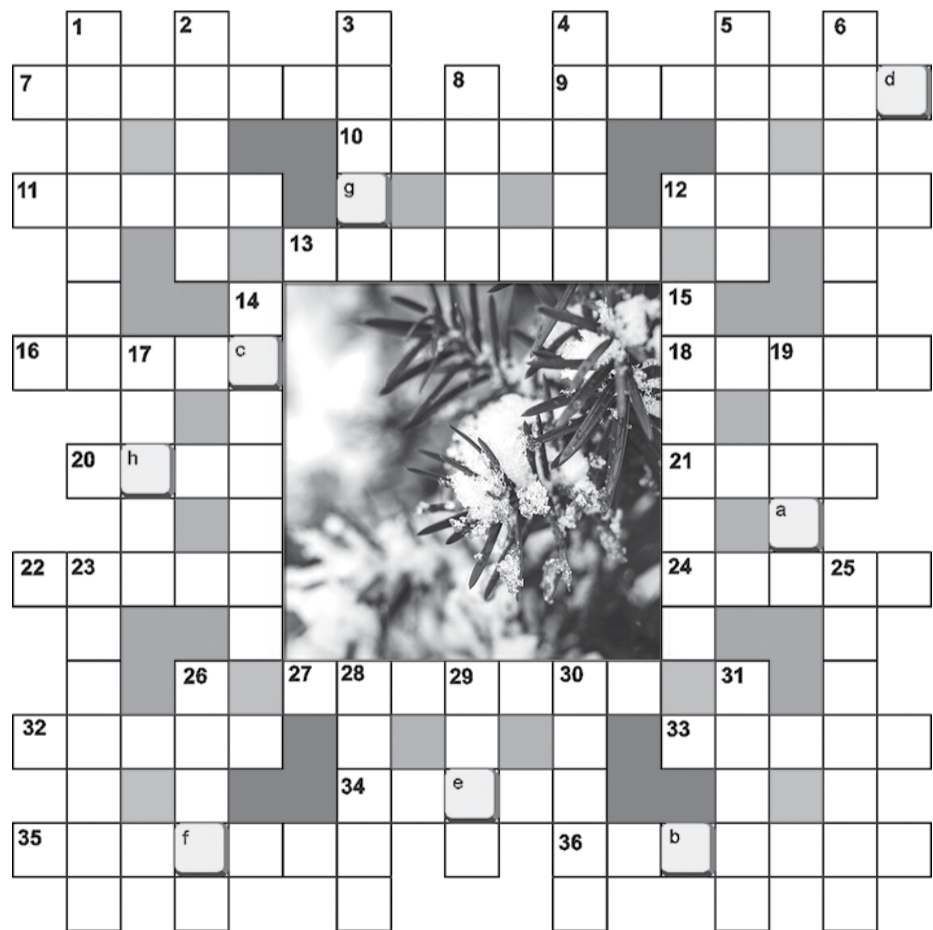
По вертикалі: 1.Верхня легка палуба. 2.Пам'ятник у вигляді стовпа. 3.Різновид мінітрусів. 4.Гіпотетична частинка. 5.Автор поеми «Пер Гюнт». 6.Несподіваний подарунок. 8.Акваріумна рибка. 14.Лососева цінна риба. 15.Мудра шанована літня людина в Азії. 17.Права притока Кури. 19.Цінна хутряна хижка тварина. 23.Труд Маркса. 25.Цінний підземний їстівний гриб. 26.Супутник бога Діоніса. 28.Плата за перевезення вантажів судном. 29.Дворянський титул. 30.Пустеля в Перу. 31.Олійна та кормова рослина.

Відповіді на кросворд, вміщений у номері за 22 листопада ц.р.

По горизонталі: 5.Система. 9.«Мерседес». 10.Ейнштейн. 12.Пропан. 13.Крокі. 14.Фігура. 18.Відеокаліп. 20.Сканер. 22.Основа. 23.Ван. 24.Адрони. 25.Бронза. 26.Лот. 30.«Тойота». 31.Сервіс. 32.Компресор. 35.Маніла. 36.Самум. 38.Тоннаж. 39.Дейтерій. 40.Снайпінг. 42.Дискета.

По вертикалі: 1.Римейк. 2.Юта. 3.Смайлі. 4.«Ніссан». 6.Натрій. 7.Резонанс. 8.Ойкумена. 11.Король. 15.Мікроскоп. 16.Мікротрон. 17.Екватор. 19.Євробіт. 21.Раджа. 22.Оазис. 27.Волонтер. 28.Буриме. 29.Браунінг. 33.Плутон. 34.Компас. 36.Спірит. 37.Монета. 41.Акт.

Черкаський КРАЙ
Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Редакція газети «Черкаський край»

Головний редактор — Т.С.КАЛИНОВСЬКА
Адреса редакції: 18002, м. Черкаси, вул. Хрещатик, 251.
інформаційний портал: www.kray.net.ua,
електронна адреса: kray.ck@i.ua
Телефони: 37-31-52 (тел./факс),
РЕКЛАМНА СЛУЖБА — 37-31-52,
093 870 4939 (корпоративний),
БУХГАЛТЕРІЯ — 37-14-15.

РУКОПИСИ ТА ФОТОЗНІМКИ НЕ РЕЦЕНЗУЮТЬСЯ І НЕ ПОВЕРТАЮТЬСЯ.
ТОЧКА ЗОРУ АВТОРІВ НЕ ЗАВЖДИ ЗБІГАЄТЬСЯ З ТОЧКОЮ ЗОРУ РЕДАКЦІЇ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ ЛИШЕ НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ.

Реєстраційне свідоцтво серія ЧС №998ПР, видане 2 лютого 2018 року. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК, № 6073, видане 13.03.2018 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України.
Газета виходить з 5 листопада 1918 року (до 1991 року під назвою «Черкаська правда»). Газета нагороджена орденом «Знак Пошани», Почесною грамотою обласної державної адміністрації та обласної ради.

Набір та верстка комп'ютерного центру редакції газети «Черкаський край». Газета віддрукована: ФОП Журило С.Д. м.Черкаси, вул.Кобзарська, 1А. Друк офсетний. Загальний тираж місяця 9600. Індекс 61071.
Замовлення №1285